

A. ΒΙΟΓΡΑΦΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Φίλιππος Δημητριάδης, Τοπογράφος Μηχανικός

Γεννήθηκα στην Αθήνα στις 5 Ιουνίου 1954. Μεγάλωσα στα «Κουντουριώτικα», προσφυγικό συνοικισμό πίσω από το γήπεδο του Παναθηναϊκού στους Αμπελόκηπους.

Οι γονείς μου Μικρασιάτες, ο πατέρας μου από το χωριό Ουλού Αγάτς (Ψηλό Δέντρο) της Καππαδοκίας, 15 χλμ. βορειοδυτικά της Νίγδης. Ήρθε στην Ελλάδα με την οικογένειά του έξι χρονών και αρχικά εγκαταστάθηκαν στο Ποδοχώρι Καβάλας. Μετά εγκαταστάθηκαν στην Αθήνα. Το χωριό του πατέρα μου στην Καππαδοκία, ευτύχησα να το επισκεφθώ. Αλλά και το Ποδοχώρι επανειλημμένα, γιατί υπηρέτησα στο 711 Τάγμα Μηχανικού στην Καβάλα.

Η μητέρα μου γεννήθηκε στην Πάτρα από γονείς από την Ινέπολη/Κασταμονή του Εύξεινου Πόντου, περίπου 160 χλμ. δυτικά της Σινώπης. Στην συνέχεια εγκαταστάθηκαν στην Αθήνα.

Ο πατέρας μου έφτασε μέχρι την Δευτέρα Γυμνασίου. Ταλαιπωρήθηκε διότι, όπως μου έλεγε, οι δάσκαλοι και οι καθηγητές του, ποτέ δεν μπόρεσαν να καταλάβουν ότι καταγόμενος από ένα μικτό αλλά τουρκόφωνο χωριό ήξερε τούρκικα, αλλά καθόλου ελληνικά (η γιαγιά μου μιλούσε μια τουρκοδωρική διάλεκτο την οποία ποτέ δεν κατάλαβα, έχει καταγραφεί από το Ινστιτούτο Μικρασιατικών Σπουδών).

Παράτησε το σχολείο όταν την 25η Μαρτίου, έπρεπε οι μαθητές να φορέσουν τα καλά τους ρούχα για την παρέλαση. Από πάμφτωχη οικογένεια, τα ρούχα του ήταν χλιομπαλωμένα, τα παπούτσια τρύπια και ντρεπόταν να πάει με αυτά στην παρέλαση... Παρ' όλα αυτά είχε εγκυκλοπαιδική μόρφωση και διάβαζε από εφημερίδα μέχρι θεατρικά έργα, ενώ περισσότερο του άρεσαν τα ιστορικά κείμενα.

Αφού πέρασε από πολλά επαγγέλματα κατέληξε να γίνει αυτοκινητιστής (ιδιοκτήτης ταξί).

Η μάνα μου επίσης από πάμφτωχη οικογένεια πήγε μέχρι την Τετάρτη Δημοτικού και μετά από μικρό παιδάκι, μετεκπαίδευση στους... αργαλειούς της Πειραιϊκής-Πατραϊκής στην Πάτρα.

Όλη η οικογένειά μου ήταν προοδευτικών, αριστερών πεποιθήσεων (ο πατέρας μου ξύλο και σπασμένα δόντια κρατούμενος στο Γουδί, ο θείος μου στην Μακρόνησο κ.λπ.). Η διαδρομή που ακολούθησε ο πατέρας μου, (θέλοντας και μη), για να καταλήξει στην αριστερά, αλλά και η ταλαιπωρία που τράβηξε όταν ήρθε με τους τελευταίους «τουρκόσπορους» στην Ελλάδα το 1924, μέχρι περίπου το 1950 μοιάζει με μυθιστόρημα και δεν αφορά την παρούσα εξιστόρηση.

Τελείωσα το 16ο Δημοτικό Σχολείο, πίσω από το γήπεδο του Παναθηναϊκού και συνέχισα στο 10ο Γυμνάσιο/Λύκειο ακριβώς δίπλα, απέναντι από το Μαιευτήριο της Έλενας.

Η 21η Απριλίου 1967 με βρήκε μαθητή της πρώτης Γυμνασίου. Ακόμη θυμάμαι τα «τανκς» που βγήκαν από το Γουδί, να κατεβαίνουν τη Λεωφ. Αλεξάνδρας, μαθητές της σχολής Ευελπίδων να έχουν πάρει θέσεις σε διάφορα σημεία της, από την Πατησίων μέχρι την Κηφισίας και ένα τεθωρακισμένο μεταφοράς προσωπικού να ακινητοποιείται στον

περιφερειακό του Λυκαβηττού κοντά στο σπίτι μου (πήγαινε να πάρει θέση στο θέατρο ΛΥΚΑΒΗΤΤΟΥ και χάλασε ο κινητήρας του).

Στην περίοδο της χούντας (αλλά και πιο πριν), θυμάμαι την μητέρα μου (που φοβόταν), να κάνει παρατηρήσεις στον πατέρα μου που αγόραζε την «ΑΥΓΗ», εκείνος συνέχιζε και την έφερνε σπίτι διπλωμένη (για να μην φαίνεται ο τίτλος). Την αγόραζε από άλλες γειτονιές όπου δεν τον γνώριζαν.

Λόγω της δουλειάς του, έκανε πολλά ταξίδια σε όλη την Ελλάδα, κάνοντας ένα είδος συγκοινωνίας (με το ταξί) αλλά και μεταφέροντας αρρώστους, ακόμα και διάφορα εμπορεύματα. Στις δεκαετίες του πενήντα και εξήντα υπήρχε μόνο στοιχειώδης οδικό και σχεδόν καθόλου σιδηροδρομικό δίκτυο αλλά και πολύ λίγα αυτοκίνητα.

Είχε δημιουργήσει οικογένεια και σε κάθε ταξίδι όπως μου έλεγε στην επαρχία (εκτός Αθηνών) υπέγραφε την σχετική δήλωση «Αποκηρύσσω τον κομμουνισμό...». Δηλωσίας κατ' επάγγελμα και κατά συρροή προκειμένου να του επιτραπεί να κάνει το όποιο δρομολόγιο για να βγάλει τα προς το ζην.

Στην τελευταία τάξη του Λυκείου μια μεγάλη ομάδα συμμαθητών μου (μεταξύ αυτών και ο Φραγκίσκος Καβαγιός που βρίσκεται τώρα στον Καναδά) μετακομίσαμε από το 10ο Λύκειο στο Λύκειο Ζωγράφου. Υποτίθεται ότι η παρακολούθηση μαθημάτων σε αυτό θα ήταν πιο «χαλαρή» και θα μας επέτρεπε να αφιερώσουμε περισσότερο χρόνο στη μελέτη για τις εισαγωγικές εξετάσεις και για τα φροντιστηριακά μαθήματα (πήγαινα στο φροντιστήριο ΑΤΤΙΚΟΝ τις δύο τελευταίες τάξεις του Λυκείου). Πράγματι η τελευταία χρονιά στο Λύκειο Ζωγράφου ήταν υπέρ το δέον «χαλαρή» και θα μας οδηγούσε ενδεχομένως και εκτός Πολυτεχνείου, αν δεν είχαμε γερές βάσεις από το 10ο Λύκειο που ισοδυναμούσε με πρότυπο εκείνη την εποχή (στη συνέχεια μετασηματίστηκε σε Ενιαίο Πολυκλαδικό Λύκειο Αμπελοκήπων, από το οποίο αποφοίτησε και ο Αλέξης Τσίπρας, σήμερα είναι το 2ο πρότυπο Λύκειο Αθηνών).

Η σχολή Τοπογράφων ΕΜΠ δεν ήταν η πρώτη επιλογή μου (ούτε καν ήξερα τι ήταν ο Τοπογράφος όταν έδινα εισαγωγικές εξετάσεις). Σαν πρώτες επιλογές είχα τους πολιτικούς μηχανικούς, αλλά και αρχιτέκτονες αφού είχα κάνει και μαθήματα γραμμικού/ελευθέρου σχεδίου με «πενιχρά» αποτελέσματα (το σχέδιο, η ζωγραφική, η καλλιγραφία ποτέ δεν ήταν το φόρτε μου και θυμάμαι ότι στο μάθημα του σχεδίου, οι καθηγητές μας Χατζηδάκης/Καθάριος με είχαν βάλει να γράψω τριάντα φορές τα μικρά και κεφαλαία γράμματα του αλφαβήτου).

Πάντως ήμουν στους αρχικά εισακτέους στην σχολή Τοπογράφων και όταν κατέβηκαν οι βάσεις και εισήχθησαν επιλαχόντες στις σχολές Τοπογράφων και Αρχιτεκτόνων έπιανα τις βάσεις των Αρχιτεκτόνων σε Αθήνα και Θεσσαλονίκη. Διαμαρτυρήθηκα στο Υπουργείο Παιδείας (όχι μόνο εγώ αλλά και κάποιοι άλλοι που ήταν στην ίδια θέση), δεδομένου ότι οι αρχιτέκτονες ήταν καλύτερη επιλογή μου. Μου είπαν ότι δεν μπορούσαν να με μεταφέρουν από σχολή σε σχολή, διότι κάτι τέτοιο θα δημιουργούσε αναστάτωση στις λίστες των εισακτέων... Έτσι έγινα τοπογράφος και δεν το μετάνιωσα.

B. ΜΕΧΡΙ ΤΑ ΓΕΓΟΝΟΤΑ ΤΟΥ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ

Στο πρώτο έτος (1972-1973), το Πολυτεχνείο θύμιζε Λύκειο. Το πρωί διαλέξεις στα αμφιθέατρα (συνήθως συνδιδασκαλία με άλλες σχολές) και το απόγευμα φροντιστήρια στο κτίριο Γκίνη. Στο ενδιάμεσο ο «Ήλιος του Μουσείου» με καφεδάκι, σαμπάνια (πορτοκαλάδα) και ματσετάλες τρε σω (φυστικάκια). Είχα το πλεονέκτημα με τον συμφοιτητή μου Φραγκίσκο Καβαγιά να έχουμε βίους παράλληλους, από το δημοτικό, στο Γυμνάσιο, στο Λύκειο, ακόμα και στην τελευταία τάξη στο Λύκειο Ζωγράφου. Και ο συμφοιτητής μας ο Παναγιώτης Κανατούλας ήταν γείτονάς μας στους Αμπελόκηπους και συμμαθητής μου στο 10ο Γυμνάσιο/Λύκειο (σε άλλο τμήμα).

Θα έλεγα ότι μάλλον ζορίστηκα διότι η τετραετία (και όχι η πενταετία όπως στις άλλες σχολές) «μοίραζε» πολλά μαθήματα σε κάθε έτος. Ήταν και το σύστημα του Πολυτεχνείου ιδιαίτερα αυστηρό όπου όταν δεν περνούσες δυο/τρία μαθήματα έπρεπε να κάνεις επανάληψη του ίδιου έτους. Θυμάμαι ότι πολλοί συνάδελφοι από μεγαλύτερα έτη «γέμισαν» το πρώτο έτος λόγω αυτού του γεγονότος.

Τελικά βρέθηκα με τρία μαθήματα μεταφορά στην πλάτη για το Β' έτος (κλασσικά πράγματα Λαδόπουλος-Δασκαλόπουλος).

Στο Δεύτερο έτος (1973-1974), οι Τοπογράφοι γίναμε πιο «συμπαγείς». Για το σύνολο σχεδόν των μαθημάτων ανεβήκαμε στη σχολή Τοπογράφων τη μοναδική που ήταν στου Ζωγράφου. Γνωστά κατατόπια, διότι εκεί δίπλα είχα τελειώσει την Γ' τάξη του Λυκείου Ζωγράφου (κολλεγίου όπως το αποκαλούσαμε).

Παρέα έκανα με όλους του συμφοιτητές αλλά κυρίως με την ομάδα Τοπογραφικών ασκήσεων, με τους οποίους κάναμε και μερικές εκδρομούλες.

Από τους καθηγητές μας θυμάμαι περισσότερο τον Βέη, τους Μπαλοδήμους αλλά και τον Μαρκέτο. Από συναδέλφους άλλων σχολών αναφερόταν καμιά φορά «περιπαικτικά» το θέμα των μηχανικών «τετραετούς φοίτησης», δηλαδή των τοπογράφων, σε αντίθεση με όλους τους άλλους που οι σπουδές τους ήταν πενταετούς διάρκειας. Ο Βέης, ο Μαρκέτος αλλά και το σύνολο των καθηγητών μας, υποστήριζε σθεναρά ότι η σχολή μας ήταν από τις καλύτερες, ιδρύθηκε το 1917 και η χρησιμότητα των αποφοίτων της ήταν πολύτιμη για τη δημιουργία οικισμών, παραχώρηση εποικιστικών εκτάσεων κ.λπ. στους πρόσφυγες της Μικράς Ασίας.

Την ιστορία μου στο Πολυτεχνείο σημάδεψαν δύο γεγονότα. Δεν θυμάμαι επακριβώς ημερομηνίες – ίσως βοηθήσει κάποιος άλλος σε αυτό. Η πρώτη πρέπει να ήταν στην ταράτσα των Μηχανολόγων (13-12-1972), όπου αφού γεμίσαμε τις οδούς Στουρνάρη και Μπουμπουλίνας με «τρικάκια», που τα γράψαμε οι ίδιοι με διάφορα συνθήματα, αποφασίστηκε να ζητήσουμε από τον στρατιωτικό κυβερνητικό επίτροπο, να μας παραχωρηθεί αίθουσα για να κάνουμε συνέλευση της σχολής. Δεν μας δόθηκε άδεια και αποφασίστηκε να ενοικιαστεί μια θεατρική αίθουσα αφού παίρναμε άδεια από την αστυνομία (απαγορεύονταν συγκεντρώσεις άνω των πέντε ατόμων). Δύο άτομα πήγαν στην οδό Μεσογείων 14-18 όπου τότε ήταν η Γενική Ασφάλεια. Ο Νίκος Ρεβελάκης και εγώ...

Ήμουν 18 χρονών. Αγνοια κινδύνου, νεανικός ενθουσιασμός. Ίσως και τα δύο...

Τον Νίκο τον ανέλαβε κάποιος από τους Μάλιο, Μπάμπαλη και άλλοι ενδεχομένως. Άκουγα φωνές, βρισιές από το διπλανό δωμάτιο.

Εμένα με ανέλαβε κάποιος Βασιλακόπουλος, υπαστυνόμος ή κάτι τέτοιο. Μου έριξε δυο-τρία χαστούκια. Δεν με πείραζε αυτό, άντεχα το ξύλο. Με τσάκισε όμως με άλλο τρόπο...

«Πρόσεξε καλά» μου είπε, «εάν συνεχίσεις να ανακατεύεσαι με φοιτητικούς συλλόγους, πολιτικές οργανώσεις κ.λπ. την νύφη θα την πληρώσει ο πατέρας σου...»

Αυτή η κουβέντα με κλόνισε. Ο πατέρας μου είχε τραβήξει πολλά από μικρό παιδί ως προσφυγόπουλο αλλά και εξ αιτίας των πεποιθήσεών του αργότερα. Δεν ήθελα να πληρώσει και τα δικά μου σπασμένα...

Από τότε και μετά, πάντοτε παρακολουθούσα τις εξελίξεις στον φοιτητικό χώρο αλλά ποτέ δεν προσχώρησα ενεργά σε κάποια σπουδαστική παράταξη. Είχα όμως την ευτυχία με την μεταπολίτευση όταν αυτός ο τύπος μάζευε τα πράγματά του από το «γραφειάκι» που διέθετε μέσα στο Πολυτεχνείο, να του τραβήξω μια μεγαλοπρεπή κλωτσιά.

Το δεύτερο γεγονός αφορά την κατάληψη του Πολυτεχνείου. Και τις τρεις ημέρες συμμετείχα εγώ και ο αδερφός μου (ένα χρόνο μεγαλύτερος, φοιτητής τότε στο Οικονομικό της Νομικής). Ενθουσιασμός, συζητήσεις, μοίρασμα φαγητού και συγκέντρωση φαρμάκων, διαμόρφωση των θρανίων/κρεβατιών για τον βραδινό ύπνο και ξεκούραση, περιφρούρηση, ό,τι απαιτούσε ή νομίζαμε ότι απαιτούσε η συγκυρία.

Το τελευταίο βράδυ (Παρασκευή 16-11-1973) μάθαμε ότι θα επέμβει ο στρατός. Δύσκολο να το πιστέψουμε, κλεισμένοι τρεις μέρες στο Πολυτεχνείο. Οι φάλαγγες των ΛΟΚ από Διόνυσο και τα άρματα μάχης από το Γουδί είχαν ξεκινήσει γύρω στα μεσάνυχτα.

Εγώ και ο αδερφός μου ήμασταν περίπου 30 μέτρα από την πύλη του Πολυτεχνείου, κοντά στο «οδόφραγμα»-αυτοκίνητο του πρύτανη, σε αλλόφρονα κατάσταση. Τυλιγμένα τα πουκάμισα στη μύτη και με κοντάρια στα χέρια για να διώχνουμε τα δακρυγόνα που πέφτανε βροχή. Το «τανκ» μαρσάρισε, έριξε την πύλη, έκανε λίγο πίσω, πήρε φόρα και πέρασε πάνω από την πύλη κάνοντας «φυσσαρμόνικα» το πρυτανικό αυτοκίνητο. Πρόλαβα και τράβηξα από τις μασχάλες, μακριά από το «τανκ» μια κοπέλα που είχε παραπατήσει προσπαθώντας να απομακρυνθεί. Εγώ και ο αδερφός μου φύγαμε τρέχοντας προς το κτίριο Γκίνη που ήταν γεμάτο από φοιτητές και όχι μόνο.

Ένα τεθωρακισμένο μεταφοράς προσωπικού, δημιούργησε ρήγμα προς την είσοδο της οδού Στουρνάρη και μπήκαν στο κτίριο ΛΟΚατζήδες (φαντάροι από το στρατόπεδο του Διονύσου), με πλήρη εξάρτυση. Δεν μας πείραξαν... Αντίθετα μας προειδοποίησαν ότι παντού έξω από το Πολυτεχνείο, υπήρχε Αστυνομία.

Είμαστε στο ισόγειο. Σε κάποια στιγμή πήρε το μάτι μου την Άννα, να κατεβαίνει τη σκάλα του πρώτου ορόφου τρομαγμένη όπως όλοι μας. Βγήκαμε στην Στουρνάρη από τους πρώτους. Στη σκιά των δρόμων προς Κάνιγγος, αλλά και προς Μπουμπουλίνιας βλέπαμε τα μπουλούκια της αστυνομίας έτοιμα να μας «περιποιηθούν». Φύγαμε τρέχοντας, ανεβήκαμε

την Στουρνάρη μέχρι την πλατεία Εξαρχείων. Υπήρχε λόγος που επιλέξαμε αυτή την διαδρομή... Φάγαμε περισσότερο ξύλο από το «ξύλο της χρονιάς μας». Οι κλωτσιές, «γκλομπιές», σφαλιάρες έπεσαν βροχή. «Τρυπήσαμε» τα μπουλούκια και συνεχίσαμε μέσα στο σκοτάδι προς πλατεία Εξαρχείων, Αραχώβης, Άγιος Νικόλαος, Λυκαβηττός. Στην γειτονιά μου όπου ήξερα κάθε μονοπάτι, κάθε... πεύκο, κάθε κυπαρίσσι απ'έξω και ανακατωτά γιατί εκεί έπαιζα σαν πιτσιρικάς.

Φτάσαμε στο θέατρο Λυκαβηττού και από εκεί κατεβήκαμε στο σπίτι μου, στον περιφερειακό του Λυκαβηττού γύρω στις 4.00 π.μ. Δεν βρήκαμε κανένα. Ο πατέρας μου και η μάνα μου είχαν τρελαθεί από την αγωνία. Γύρισαν στο σπίτι κατά τις 7.00 η ώρα το πρωί και αφού οργώσανε την Λεωφ. Αλεξάνδρας ψάχνοντάς μας. Θυμάμαι ότι μαζί τους φέρανε και δυο φοιτήτριες που είχαν χαθεί στο σκοτάδι και δεν ήξεραν πού βρίσκονται. Η μάνα μου όλη την υπόλοιπη μέρα σταυροκοπιόταν και ευχαριστούσε τον Θεό που σωθήκαμε.

Μετά τα γεγονότα του Πολυτεχνείου – Η ζωή στην Σχολή

Σίγουρα έμειναν αζέχαστες οι δύο εκδρομές μας. Η πρώτη στο εξωτερικό Βουλγαρία - Ρουμανία – Ουγγαρία – Τσεχοσλοβακία – Αυστρία - Ιταλία και πίσω στην Ελλάδα μέσω Ancona.

Θυμίζω κάποιες λεπτομέρειες. Ξεκινήσαμε δυο πούλμαν. Έγινε «ντου» στην Ασφάλεια για να πάρουμε τις βίζες (δεν είχαν αποβληθεί ακόμα τα «αντικομμουνιστικά» κατάλοιπα λόγω των χωρών που θα επισκεπτόμασταν). Το μηχανάκι του Βασιλαντωνάκη έμεινε ενέχυρο στο γραφείο ταξιδιών γιατί δεν είχε συμπληρωθεί το απαιτούμενο κόστος της εκδρομής. Διακόσια πενήντα δολάρια επιτρεπόμενο συνάλλαγμα κατ' άτομο, εκ των οποίων διακόσια δέκα δαπανήθηκαν για το κόστος της εκδρομής. Μείνανε και σαράντα για τα έξοδα μας για το δεκαπενθήμερο ταξίδι. Κατά την διάρκεια της εκδρομής λειτούργησε αδιάλειπτα ο ραδιοφωνικός σταθμός «Το έλλειμμα». Κάποιος από όλους μας στο μικρόφωνο του πούλμαν που ανακοίνωνε ότι υπάρχει ένα μικρό «έλλειμμα» λόγω των διοδίων ή διαφόρων άλλων εξόδων που έπρεπε να πληρωθούν και έβγαине ο σχετικός «δίσκος» για να μαζευτεί το ποσόν.

Η δεύτερη στο τελευταίο έτος, τον Απρίλιο 1976 στην Σαντορίνη όπου μας συνόδεψε ο Μαρκέτος (αυτόν θυμάμαι). **Το ηφαίστειο εκεί, αλλά και το κρασί «νυχτέρι», πιο ηφαίστειο από το ηφαίστειο.**

Μέχρι σήμερα

Μετά την αποφοίτησή μου υπηρέτησα στο στρατό 28 μήνες, εκ των οποίων 16 στην Γ.Υ.Σ. Ήμουν εξαιρετικά τυχερός γιατί έμαθα αρκετά πράγματα για την δουλειά μας αλλά προπάντων συνειδητοποίησα τις δυσκολίες της (συμμετείχα στο πρόγραμμα χαρτογράφησης κλίμακας 1:5000, τριγωνισμού, χωροστάθμισης κ.λπ. το οποίο εκτός των άλλων είχε ατελείωτες πεζοπορίες, μεταφορά υλικών ίδρυσης τριγωνομετρικών σημείων με μουλάρια, κόψιμο δέντρων στις κορυφές των βουνών για την ορατότητα μεταξύ των τριγωνομετρικών κ.λπ.)

Δούλεψα υπάλληλος σε μελετητική εταιρεία, έγινα και ο ίδιος μελετητής και παραμένω μελετητής ως σήμερα και μπορώ να πω ότι είμαι ικανοποιημένος από την επαγγελματική μου σταδιοδρομία.

Η επικοινωνία μου με τους συμφοιτητές δεν θα έλεγα ότι είναι αυτή που θα ήθελα. Θεωρώ ότι όποια επικοινωνία έχουμε (έστω από καιρού εις καιρόν), οφείλεται στην Άννα που ήταν πάντοτε οργανωτική.

Έχω δύο κόρες και τρία εγγόνια. Προσπαθώ να μεταφέρω στα εγγόνια μου τα γεγονότα του Πολυτεχνείου όπως τα έζησα και τα αντιλαμβάνομαι. Χαίρομαι που μεταλαμπαδεύονται τα ιδανικά του Πολυτεχνείου στην νέα γενιά, **αλλά θα προτιμούσα να υπάρχει μόνον μια συγκέντρωση και πορεία στην επέτειο του Πολυτεχνείου, η σημαία του Πολυτεχνείου να μην είναι «λάφυρο» κάποιων, εν ολίγοις να μην υπάρχουν κάποιοι (όποιοι κι αν είναι αυτοί) που διεκδικούν ως «ιδιοκτησία» το Πολυτεχνείο.**

Τέλος, δε νομίζω ότι θα υπάρξει ανάλογη εξέγερση στο μέλλον (τουλάχιστον στο άμεσο). Γεγονότα σαν του Πολυτεχνείου συμβαίνουν «once in a lifetime», μια φορά σε μια ολόκληρη ζωή.